LEGE nr. 544 din 12 octombrie 2001

privind liberul acces la informaţiile de interes public

EMITENT • **PARLAMENTUL**

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 663 din 23 octombrie 2001

Data intrării în vigoare 22-12-2001

Parlamentul României adopta prezenta lege.

Capitolul 1
Dispoziţii generale

Articolul 1

Accesul liber şi neingradit al persoanei la orice informaţii de interes public, definite astfel prin prezenta lege, constituie unul dintre principiile fundamentale ale relaţiilor dintre persoane şi autorităţile publice, în conformitate cu Constituţia României şi cu documentele internaţionale ratificate de Parlamentul României.

Articolul 2

În sensul prezentei legi:

a) prin autoritate sau instituţie publică se înţelege orice autoritate sau instituţie publică, precum şi orice regie autonomă care utilizează resurse financiare publice şi care îşi desfăşoară activitatea pe teritoriul României, potrivit Constituţiei;

b) prin informaţie de interes public se înţelege orice informaţie care priveşte activităţile sau rezultă din activităţile unei autorităţi publice sau instituţii publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informatiei;

c) prin informaţie cu privire la datele personale se înţelege orice informaţie privind o persoană fizica identificata sau identificabila.

Capitolul 2
Organizarea şi asigurarea accesului la informaţiile de interes public

Secţiunea 1
Dispoziţii comune privind accesul la informaţiile de interes public

Articolul 3

Asigurarea de către autorităţile şi instituţiile publice a accesului la informaţiile de interes public se face din oficiu sau la cerere, prin intermediul compartimentului pentru relaţii publice sau al persoanei desemnate în acest scop.

Articolul 4

(1) Pentru asigurarea accesului oricărei persoane la informaţiile de interes public autorităţile şi instituţiile publice au obligaţia de a organiza compartimente specializate de informare şi relaţii publice sau de a desemna persoane cu atribuţii în acest domeniu.

(2) Atribuţiile, organizarea şi funcţionarea compartimentelor de relaţii publice se stabilesc, pe baza dispoziţiilor prezentei legi, prin regulamentul de organizare şi funcţionare a autorităţii sau instituţiei publice respective.

Articolul 5

(1) Fiecare autoritate sau instituţie publică are obligaţia sa comunice din oficiu următoarele informaţii de interes public:

a) actele normative care reglementează organizarea şi funcţionarea autorităţii sau instituţiei publice;

b) structura organizatorică, atribuţiile departamentelor, programul de funcţionare, programul de audiente al autorităţii sau instituţiei publice;

c) numele şi prenumele persoanelor din conducerea autorităţii sau a instituţiei publice şi ale funcţionarului responsabil cu difuzarea informaţiilor publice;

d) coordonatele de contact ale autorităţii sau instituţiei publice, respectiv: denumirea, sediul, numerele de telefon, fax, adresa de e-mail şi adresa paginii de Internet;

e) sursele financiare, bugetul şi bilanţul contabil;

f) programele şi strategiile proprii;

g) lista cuprinzând documentele de interes public;

h) lista cuprinzând categoriile de documente produse şi/sau gestionate, potrivit legii;

i) modalităţile de contestare a deciziei autorităţii sau a instituţiei publice în situaţia în care persoana se considera vătămată în privinta dreptului de acces la informaţiile de interes public solicitate.

(2) Autorităţile şi instituţiile publice au obligaţia sa publice şi sa actualizeze anual un buletin informativ care va cuprinde informaţiile prevăzute la alin. (1).

(3) Autorităţile publice sunt obligate sa dea din oficiu publicităţii un raport periodic de activitate, cel puţin anual, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea a II-a.

(4) Accesul la informaţiile prevăzute la alin. (1) se realizează prin:

a) afişare la sediul autorităţii sau al instituţiei publice ori prin publicare în Monitorul Oficial al României sau în mijloacele de informare în masa, în publicaţii proprii, precum şi în pagina de Internet proprie;

b) consultarea lor la sediul autorităţii sau al instituţiei publice, în spaţii special destinate acestui scop.

Articolul 6

(1) Orice persoană are dreptul să solicite şi să obţină de la autorităţile şi instituţiile publice, în condiţiile prezentei legi, informaţiile de interes public.

(2) Autorităţile şi instituţiile publice sunt obligate să asigure persoanelor, la cererea acestora, informaţiile de interes public solicitate în scris sau verbal.

(3) Solicitarea în scris a informaţiilor de interes public cuprinde următoarele elemente:

a) autoritatea sau instituţia publică la care se adresează cererea;

b) informaţia solicitată, astfel încât să permită autorităţii sau instituţiei publice identificarea informatiei de interes public;

c) numele, prenumele şi semnatura solicitantului, precum şi adresa la care se solicita primirea răspunsului.

Articolul 7

(1) Autorităţile şi instituţiile publice au obligaţia sa răspundă în scris la solicitarea informaţiilor de interes public în termen de 10 zile sau, după caz, în cel mult 30 de zile de la înregistrarea solicitării, în funcţie de dificultatea, complexitatea, volumul lucrărilor documentare şi de urgenta solicitării. În cazul în care durata necesară pentru identificarea şi difuzarea informatiei solicitate depăşeşte 10 zile, răspunsul va fi comunicat solicitantului în maximum 30 de zile, cu condiţia înştiinţării acestuia în scris despre acest fapt în termen de 10 zile.

(2) Refuzul comunicării informaţiilor solicitate se motiveaza şi se comunică în termen de 5 zile de la primirea petitiilor.

(3) Solicitarea şi obţinerea informaţiilor de interes public se pot realiza, dacă sunt întrunite condiţiile tehnice necesare, şi în format electronic.

Articolul 8

(1) Pentru informaţiile solicitate verbal funcţionarii din cadrul compartimentelor de informare şi relaţii publice au obligaţia sa precizeze condiţiile şi formele în care are loc accesul la informaţiile de interes public şi pot furniza pe loc informaţiile solicitate.

(2) În cazul în care informaţiile solicitate nu sunt disponibile pe loc, persoana este indrumata să solicite în scris informaţia de interes public, urmând ca cererea sa îi fie rezolvată în termenele prevăzute la art. 7.

(3) Informaţiile de interes public solicitate verbal se comunică în cadrul unui program minim stabilit de conducerea autorităţii sau instituţiei publice, care va fi afişat la sediul acesteia şi care se va desfăşura în mod obligatoriu în timpul funcţionarii instituţiei, incluzând şi o zi pe săptămâna, după programul de funcţionare.

(4) Activităţile de registratura privind petitiile nu se pot include în acest program şi se desfăşoară separat.

(5) Informaţiile de interes public solicitate verbal de către mijloacele de informare în masa vor fi comunicate, de regula, imediat sau în cel mult 24 de ore.

Articolul 9

(1) În cazul în care solicitarea de informaţii implica realizarea de copii de pe documentele deţinute de autoritatea sau instituţia publică, costul serviciilor de copiere este suportat de solicitant, în condiţiile legii.

(2) Dacă în urma informaţiilor primite petentul solicita informaţii noi privind documentele aflate în posesia autorităţii sau a instituţiei publice, aceasta solicitare va fi tratata ca o noua petiţie, răspunsul fiind trimis în termenele prevăzute la art. 7 şi 8.

Articolul 10

Nu este supusă prevederilor art. 7-9 activitatea autorităţilor şi instituţiilor publice de raspunsuri la petiţii şi de audiente, desfăşurată potrivit specificului competentelor acestora, dacă aceasta priveşte alte aprobări, autorizari, prestări de servicii şi orice alte solicitări în afară informaţiilor de interes public.

Articolul 11

(1) Persoanele care efectuează studii şi cercetări în folos propriu sau în interes de serviciu au acces la fondul documentaristic al autorităţii sau al instituţiei publice pe baza solicitării personale, în condiţiile legii.

(2) Copiile de pe documentele deţinute de autoritatea sau de instituţia publică se realizează în condiţiile art. 9.

Articolul 12

(1) Se exceptează de la accesul liber al cetăţenilor, prevăzut la art. 1, următoarele informaţii:

a) informaţiile din domeniul apărării naţionale, siguranţei şi ordinii publice, dacă fac parte din categoriile informaţiilor clasificate, potrivit legii;

b) informaţiile privind deliberările autorităţilor, precum şi cele care privesc interesele economice şi politice ale României, dacă fac parte din categoria informaţiilor clasificate, potrivit legii;

c) informaţiile privind activităţile comerciale sau financiare, dacă publicitatea acestora aduce atingere principiului concurentei loiale, potrivit legii;

d) informaţiile cu privire la datele personale, potrivit legii;

e) informaţiile privind procedura în timpul anchetei penale sau disciplinare, dacă se periclitează rezultatul anchetei, se dezvaluie surse confidenţiale ori se pun în pericol viaţa, integritatea corporală, sănătatea unei persoane în urma anchetei efectuate sau în curs de desfăşurare;

f) informaţiile privind procedurile judiciare, dacă publicitatea acestora aduce atingere asigurării unui proces echitabil ori interesului legitim al oricăreia dintre părţile implicate în proces;

g) informaţiile a căror publicare prejudiciază măsurile de protecţie a tinerilor.

(2) Răspunderea pentru aplicarea măsurilor de protejare a informaţiilor aparţinând categoriilor prevăzute la alin. (1) revine persoanelor şi autorităţilor publice care deţin astfel de informaţii, precum şi instituţiilor publice abilitate prin lege să asigure securitatea informaţiilor.

Articolul 13

Informaţiile care favorizează sau ascund încălcarea legii de către o autoritate sau o instituţie publică nu pot fi incluse în categoria informaţiilor clasificate şi constituie informaţii de interes public.

Articolul 14

(1) Informaţiile cu privire la datele personale ale cetăţeanului pot deveni informaţii de interes public numai în măsura în care afectează capacitatea de exercitare a unei funcţii publice.

(2) Informaţiile publice de interes personal nu pot fi transferate între autorităţile publice decât în temeiul unei obligaţii legale ori cu acordul prealabil în scris al persoanei care are acces la acele informaţii potrivit art. 2.

Secţiunea a 2-a
Dispoziţii speciale privind accesul mijloacelor de informare în masa la informaţiile de interes public

Articolul 15

(1) Accesul mijloacelor de informare în masa la informaţiile de interes public este garantat.

(2) Activitatea de culegere şi de difuzare a informaţiilor de interes public, desfăşurată de mijloacele de informare în masa, constituie o concretizare a dreptului cetăţenilor de a avea acces la orice informaţie de interes public.

Articolul 16

Pentru asigurarea accesului mijloacelor de informare în masa la informaţiile de interes public autorităţile şi instituţiile publice au obligaţia sa desemneze un purtător de cuvânt, de regula din cadrul compartimentelor de informare şi relaţii publice.

Articolul 17

(1) Autorităţile publice au obligaţia sa organizeze periodic, de regula o dată pe luna, conferinţe de presa pentru aducerea la cunoştinţa a informaţiilor de interes public.

(2) În cadrul conferinţelor de presa autorităţile publice sunt obligate sa răspundă cu privire la orice informaţii de interes public.

Articolul 18

(1) Autorităţile publice au obligaţia sa acorde fără discriminare acreditare ziaristilor şi reprezentanţilor mijloacelor de informare în masa.

(2) Acreditarea se acordă la cerere, în termen de doua zile de la înregistrarea acesteia.

(3) Autorităţile publice pot refuza acordarea acreditării sau pot retrage acreditarea unui ziarist numai pentru fapte care împiedica desfăşurarea normală a activităţii autorităţii publice şi care nu privesc opiniile exprimate în presa de respectivul ziarist, în condiţiile şi în limitele legii.

(4) Refuzul acordării acreditării şi retragerea acreditării unui ziarist se comunică în scris şi nu afectează dreptul organismului de presa de a obţine acreditarea pentru un alt ziarist.

Articolul 19

(1) Autorităţile şi instituţiile publice au obligaţia sa informeze în timp util mijloacele de informare în masa asupra conferinţelor de presa sau oricăror alte acţiuni publice organizate de acestea.

(2) Autorităţile şi instituţiile publice nu pot interzice în nici un fel accesul mijloacelor de informare în masa la acţiunile publice organizate de acestea.

(3) Autorităţile publice care sunt obligate prin legea proprie de organizare şi funcţionare sa desfăşoare activităţi specifice în prezenta publicului sunt obligate să permită accesul presei la acele activităţi, în difuzarea materialelor obţinute de ziarişti urmând să se ţină seama doar de deontologia profesională.

Articolul 20

Mijloacele de informare în masa nu au obligaţia sa publice informaţiile furnizate de autorităţile sau de instituţiile publice.

Capitolul 3
Sancţiuni

Articolul 21

(1) Refuzul explicit sau tacit al angajatului desemnat al unei autorităţi ori instituţii publice pentru aplicarea prevederilor prezentei legi constituie abatere şi atrage răspunderea disciplinară a celui vinovat.

(2) Împotriva refuzului prevăzut la alin. (1) se poate depune reclamaţie la conducătorul autorităţii sau al instituţiei publice respective în termen de 30 de zile de la luarea la cunoştinţa de către persoana lezata.

(3) Dacă după cercetarea administrativă reclamaţia se dovedeşte intemeiata, răspunsul se transmite persoanei lezate în termen de 15 zile de la depunerea reclamaţiei şi va conţine atât informaţiile de interes public solicitate iniţial, cat şi menţionarea sancţiunilor disciplinare luate împotriva celui vinovat.

Articolul 22

(1) În cazul în care o persoană se considera vătămată în drepturile sale, prevăzute în prezenta lege, aceasta poate face plângere la secţia de contencios administrativ a tribunalului în a carei raza teritorială domiciliază sau în a carei raza teritorială se afla sediul autorităţii ori al instituţiei publice. Plîngerea se face în termen de 30 de zile de la data expirării termenului prevăzut la art. 7.

(2) Instanţa poate obliga autoritatea sau instituţia publică sa furnizeze informaţiile de interes public solicitate şi sa plătească daune morale şi/sau patrimoniale.

(3) Hotărârea tribunalului este supusă recursului.

(4) Decizia Curţii de apel este definitivă şi irevocabilă.

(5) Atât plângerea, cat şi apelul se judeca în instanţa în procedura de urgenta şi sunt scutite de taxa de timbru.

Capitolul 4
Dispoziţii tranzitorii şi finale

Articolul 23

(1) Prezenta lege va intra în vigoare la 60 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) În termen de 60 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Guvernul va elabora, la iniţiativa Ministerului Informaţiilor Publice, normele metodologice de aplicare a acesteia.

Articolul 24

(1) În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi Ministerul Informaţiilor Publice, Ministerul Comunicaţiilor şi Tehnologiei Informatiei şi Ministerul Finanţelor Publice vor inainta Guvernului propuneri privind măsurile necesare pentru ca informaţiile de interes public sa devină disponibile în mod progresiv prin intermediul unor baze de date informatizate accesibile publicului la nivel naţional.

(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) vor privi inclusiv dotarea autorităţilor şi instituţiilor publice cu echipamentele de tehnica de calcul adecvate.

Articolul 25

Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abroga orice prevederi contrare.

Această lege a fost adoptată de Senat în şedinţa din 13 septembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituţia României.

p. PREŞEDINTELE SENATULUI,
PAUL PACURARU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaţilor în şedinţa din 18 septembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituţia României.

PREŞEDINTELE CAMEREI DEPUTAŢILOR
VALER DORNEANU
